

Bedre mobildækning i hele Danmark

DI/DI Digital bakker op om regeringens ønske om at sikre en bedre mobildækning i hele Danmark. Det vil være med til at sikre en større anvendelse af nye digitale løsninger, give mere fleksibilitet og øge mobiliteten for både borgere og virksomheder. Det forudsætter imidlertid bedre investeringsvilkår for den telebranche, som i dag finansierer udrulningen af mobilnettet i Danmark.

De investeringsvilkår omfatter i særdeleshed auktionspriser og dækningskrav.

Energistyrelsens foreslåede dækningskrav i 700, 900 og 2300-auktionen

De meget omfattende dækningskrav, som Energistyrelsen præsenterede på branchemødet den 6. november 2017 (se vedlagt bilag), vil gøre det betydeligt mindre attraktivt at udbyde tjenester i 700, 900 og 2300-frekvensbåndet, i forhold til andre lande i det nordiske telemarked.

DI savner en grundig analyse af det konkrete behov for mobildækning, der svarer til de foreslåede dækningskrav på enten 20/2, 30/3 eller 50/5 Mbit/s for 700 og 900 Mhz, samt 50/5, 100/10 eller 100/30 Mbit/s for 2300 Mhz. Energistyrelsen har ikke oplyst, hvad det er for tjenester, som man ønsker at give borgere i de omfattede områder adgang til – og dermed mangler der også en reel begrundelse for de foreslåede dækningskrav.

Fokus på at lukke hullerne – ikke streaming

Da Energistyrelsen for 700 og 900 MHz ønsker udendørs fladedækning uden hensyn til områdets dækning med fastnetbredbånd, må det formodes, at der fortrinsvis tænkes på at forbedre mobiliteten i internetoplevelsen på borgernes smartphones. I sådan et brugerscenarie, bør det ikke være nødvendigt med dækningskrav, der kan give adgang til meget kapacitetskrævende streamingtjenester. Såfremt det vitterlig er regeringens ønske, de facto at sikre ”mobil forsyningspligt på streamingtjenester”, vil det kræve mange flere master for at kunne sikre den fornødne kapacitet – og dermed højere omkostninger for telebranchen – da styrelsen med dækningskravene ønsker ”oplevede hastigheder”. Det er på trods af, at ”forventede hastigheder” er den realistiske og markedsføringsretlige hastighedsangivelse i forhold til mobiltelefoni, flerbrugeraspektet og faldedækning.

Hvis formålet i stedet – som regeringen tidligere har givet udtryk for – er at lukke mobilhuller og sikre borgere og virksomheder en oplevelse af at kunne kommunikere med omverdenen, uanset hvor man befinder sig i landet, vil dækningskrav der sikrer adgang til tjenester med lavere hastigheder være tilstrækkelige. Tale-, tekst- og billedkommunikation, samt sociale medier vil f.eks. ikke kræve hastigheder, som dem Energistyrelsen har foreslået. Her vurderes f.eks. 10/2 Mbit/s at være rigeligt og opnåeligt for mobiloperatørerne at sikre en god og stabil internetoplevelse med. Det er dermed branchens vurdering, at dækningskravene ikke er proportionale, selv ved de laveste foreslåede hastigheder.

Proportionalitet i dækningskrav

Energistyrelsen har ikke oplyst, hvor mange borgere man forventer vil blive omfattet af de foreslåede dækningskrav, men et forsigtigt estimat for scenarie 1 (700/900 MHz) kunne

tyde på mellem 33-66.000 borgere.¹ Det er vigtigt, at sikre proportionalitet i de omkostninger, som regeringen ønsker at påføre branchen med de foreslåede dækningskrav. Dækningskravene er ikke efterspørgselsdrevet (i modsætning til bredbåndspuljen) og vil formentlig gavne mindre end 1 pct. af Danmarks befolkning.

DI anbefaler derfor, at eventuelle dækningskrav for 700 og 900 MHz maksimalt indebærer krav om hastigheder på 10/2 mbit/s. Det vil sikre en langt større fleksibilitet i frekvensanvendelsen, muliggøre en mere effektiv udbygning af nettene og komme flest mobilbrugere til gavn.

Undlad overlappende og bebyrdende tiltag

Dækningskravene for 2300 MHz er adressebaseret og endnu mere omkostningstunge end i 700 og 900 MHz. Her bør man under alle omstændigheder evaluere effekten af dækningskravene i 1800 MHz frekvensauktionen, inden man indfører nye og endnu dyrere dækningskrav. Da der er tale om adressebaseret punktdækning, anbefaler DI, at man til dækning af disse i stedet anvender den eksisterende statslige bredbåndspulje, som også har til sigte at dække enkeltadresser, der ikke oplever en tilstrækkelig dækning. Og at man derfor ikke for 2300 MHz opstiller dækningskrav.

Man bør benytte den statslige bredbåndspulje til at sikre dækning de steder, hvor der ikke i dag tilbydes tilstrækkelige hastigheder på markedsvilkår (efter en tilpasning af tildelingskriterierne jf. bl.a. høringssvar fra DI vedrørende dette). Der bør således ikke etableres to mekanismer til opfyldelse af samme formål. Skulle man på trods heraf vælge at indføre dækningskrav for 2300 MHz, er det DI's klare anbefaling at holde disse krav på et absolut minimum og ikke stille krav om meget høje hastigheder med de u hensigtsmæssige konsekvenser dette vil have for teleselskabernes muligheder for en effektiv frekvensanvendelse, til gavn for flest mulige brugere.

Lejeomkostninger og restriktioner bliver en større udfordring

Endvidere bemærkes, at såfremt der indføres dækningskrav i auktionerne, så vil operatører, der skal opfylde dækningskrav i ét eller flere af de omfattede områder, stå i en dårligere forhandlingssituation ift. leje af offentlig ejendom og arealer hos private lodsejere til opstilling af master. Derfor bør regeringen sikre, at omfattede kommuner og andre udlejere af arealer og faciliteter ikke udnytter dækningskravene til at øge telebranchens omkostninger yderligere.

DI foreslår på den baggrund, at det i tilladelsesvilkår indskrives, at et evt. konkret dækningskrav bortfalder, såfremt det ikke er muligt at opnå dækning ved leje af areal, hvor lejen er beregnet efter model 1 i Energistyrelsens vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur.

Der kan også forventes udfordringer i forhold opsætning af master, hvor naturbeskyttelseslovgivningen og Natur- og Miljøklagenævnets praksis sætter begrænsninger herfor. Denne problemstilling bør der – som i 1800 MHz-auktionen – tages specifikt højde for, når eventuelle dækningskrav fastsættes.

¹ Dækning i tyndt befolkede områder uden større erhvervsaktivitet må antages først og fremmest at komme de lokale borgere til gavn. Antager man at ¾ ud af de 22.179 adresser er husstande og at der i hver husstand bor 2-4 personer, får man en total population på 33.268-66.537 personer.

Støt de svageste områder og lad markedet klare resten

Mobildækningen i Danmark ligger allerede nr. 1 i hele EU² – og dermed også det meste af verdenen. Det betyder ikke at mobildækningen i Danmark ikke kan blive bedre, men at ”dækningsproblemet” reelt er begrænset til ganske få og tyndt befolkede områder i landet.

Desværre er det en udbredt (fejlagtig) opfattelse i offentligheden, at der er mobilhuller og langsomt mobilt bredbånd mange steder i landet. Ofte skyldes den ”dårlige dækning” i stedet brugerens valg af udstyr (f.eks. antennekvaliteten) og/eller teleoperatør (dvs. operatørens investeringer i netværk). Med andre ord er dækning et konkurrenceparameter, på linje med prisen på et mobilabonnement og de tilhørende tjenesteydelser. Det er kun naturligt, når mobildækningen i Danmark er markedsdrevet.

Regeringens tiltag for at sikre bedre mobildækning bør derfor begrænses til en målrettet indsats for de svageste områder, hvor der reelt er tale om dårlig dækning uafhængigt af valg af udstyr og operatør – og ikke gribe ind i telebranchens investeringer og netværksopbygning i Danmark, som de foreslåede dækningskrav vil gøre.

Regeringens bredbåndspulje er et eksempel på en sådan målrettet indsats. Her bruges offentlige midler til medfinansiering af udrulningen af bredbånd, i de tyndt befolkede områder, hvor markedet ikke kommer ud. De nuværende tildelingskriterier bør tilpasses for gøre bredbåndspuljen mere behovs- og efterspørgselsdrevet, samt reelt teknologineutral, men der er tale om et afgrænset og målrettet tiltag, der ikke unødigt griber ind i det private marked.

På tilsvarende vis kunne regeringen medfinansiere en bedre mobildækning i de områder, som man nu ønsker at stille dækningskrav for. Det vil gøre regeringens indsats for bedre dækning mere efterspørgselsdrevet, såfremt der også her etableres en ansøgningsproces og nogle klare tildelingskriterier. Der er imidlertid afgørende, at denne medfinansiering kun tildeles områder med dårlig dækning, hvor der ikke er planer om udrulning af bedre mobildækning på kommercielle vilkår. Det er samtidigt vigtigt at tildeling af offentlig støtte er teknologineutral. Dermed opretholdes hovedprincipperne i det danske teleforlig om en markedsbaseret udvikling og teknologineutral regulering af det danske telemarked.

En sådan udvidelse af den offentlige støtte til mobil- og bredbåndsdækning, bør finansieres af et evt. provenu ved de kommende frekvensauktioner. Dermed undlader man helt behovet for at stille dækningskrav og gribe ind i telebranchens investeringer.

Danmark skal fastholde sin førerposition i et nordisk telemarked

Når den danske mobildækning i dag ligger nr. 1 i EU og blandt de bedste i hele verdenen, skyldes det telebranchens investeringer i licenser til mobiltelefoni og bredbånd, samt opstilling og drift af mobilmaster. Siden 2010 har branchen samlet set investeret godt 50 mia. kr. i Danmark.

Nogle af de største investorer i den danske telebranche driver også televirksomhed i Norge, Sverige og Finland. Danmark er derfor i konkurrence med de øvrige nordiske lande om hvor telebranchen skal placere sine investeringer. I den forbindelse spiller

² Europa-Kommissionen: *Digital Economy and Society Index 2017*

telebranchens muligheder for et rimeligt investeringsafkast på det danske marked, herunder auktionspris og dækningskrav, en stor rolle. De omkostninger som f.eks. skal afholdes for at sikre de foreslåede dækningskrav, vil ikke automatisk modsvares af en tilsvarende lavere auktionspris, da 700, 900 og 2300 MHz-frekvenser er vigtige for mobiloperatørernes fortsatte konkurrenceevne. Der er derimod en risiko for at for omfattende dækningskrav – og dermed omkostningerne forbundet med frekvensauktionen – vil underminere økonomien i at tilbyde tjenester i de pågældende frekvensbånd. Det vil stille Danmark betydeligt dårligere ift. udrulning af nye mobile teknologier end i vores nabolande.

For at sikre de bedst mulig rammevilkår for telebranchens fortsatte investeringer i Danmark, er det derfor vigtigt at branchen som minimum ikke stilles ringere med hensyn til auktionspris og dækningskrav end i de øvrige nordiske lande.

Tværtimod har Danmark i de kommende frekvensauktioner en unik mulighed for at cementere sin digitale førerposition ved at fjerne dækningskravene og gøre frekvensauktionerne så billige som muligt. Det vil tiltrække flere investeringer til landet og være med til at gøre Danmark til en af verdens førende lande for 5G-løsninger og andre mobile teknologier.